

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

МАТЕРІАЛИ

**науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

**ПОЛТАВА
11-12 жовтня 2022 року**

Редакційна колегія:

Вячеслав ЖДАН – головний редактор

Галина ЄРОШЕНКО – заступник головного редактора

Наталія УЛАНОВСЬКА-ЦИБА – відповідальний редактор

Матеріали науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ». – Полтава: ТОВ НВП «Укрпромторгсервіс», 2022. – 158 с.

переходу до ощадливої економіки, що не порушує екосферу. Екосистеми складаються з повітря, води, ґрунту та рослинності та необхідні для підтримки життя, у тому числі життя людини; проте вони руйнуються внаслідок втручання людини. Розуміння такого впливу є новим завданням для гігієни навколишнього середовища, що потребує нових підходів, методів та інструментів, які сприяли б розвитку та процвітанню людства без руйнування екології на місцевому рівні та за його межами.

Література:

1. Bernd Rechel, Martin McKee. Facets of Public Health in Europe, Open University Press, 2014. 349 с.

Чумак Ю.В., Фаустова М.О., Лобань Г.А.

Полтавський державний медичний університет м. Полтава

ЗМІНИ АДГЕЗИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ СТРЕПТОКОКІВ ПІД ВПЛИВОМ АНТИСЕПТИКІВ

У ротовій порожнині мешкає велика кількість мікроорганізмів які представлені різноманітним видовим складом. У літературних джерелах все частіше з'являються повідомлення про мікроорганізми, що є представниками нормальної мікрофлори, але здатні проявляти себе як умовно-патогенні і спричиняти інфекційно-запальні процеси в організмі господаря.

Streptococcus mitis (*S.mitis*)-оральний стрептокок, який відноситься до грампозитивних, каталазонегативних, α -гемолітичних видів бактерій і є представником нормальної мікрофлори ротоглотки людини. У багатьох дослідженнях зазначається, що *S.mitis* може викликати різні патологічні процеси інфекційного генезу: ендокардит, ендодфальміт, бактеріємію, септицемію, що в свою чергу вказує на здатність проявляти патогенні властивості.

Стрептококи мають фактори патогенності, які забезпечують адгезію, пенетрацію, інвазію до тканин господаря. Адгезія стрептококів відбувається за рахунок адгезинів, які представлені поверхневими білками, тейхоевими кислотами, капсульними полісахаридами. Здатність мікроорганізмів до адгезії є одним з основних факторів патогенності, адже саме прикріплення розпочинає взаємодію бактерії і клітини господаря, яка може призвести до розвитку інфекційно-запального процесу.

У хірургічній стоматології під час амбулаторного прийому можуть виникати різні ускладнення, але найпоширенішим постекстракційним

ускладненням є альвеоліт лунки видаленого зуба, або dry socket, для якого виділяють багато етіологічних чинників, але інфекційний є один з головних.

За літературними даними антисептичні препарати, які застосовують у стоматології, можуть зменшувати адгезію бактерій. Тому пошук нових антисептиків є відкритим питанням в даній галузі.

Вивчення дії антисептиків Декасану і Йодоформу на адгезивні властивості клінічних ізолятів *Streptococcus mitis*, виділених з порожнини рота хворих на інфекційно-запальні постекстракційні ускладнення.

Дослідили клінічні ізоляти *Streptococcus mitis*, які були виділені від 8 хворих, що проходили лікування інфекційно-запального постекстракційного ускладнення у лікувально - хірургічному відділенні комунальної установи «Полтавський обласний центр стоматології – стоматологічна клінічна поліклініка». Ідентифікацію виділених культур проводили за допомогою автоматичного бактеріологічного аналізатора Vitec-2 compact bioMarieux (Франція).

В дослідженні використовували антисептики Декасан виробництва ТОВ «Юрія-Фарм» м. Київ (розчин декаметоксину 0,2 мг/мл); Йодоформ виробництва ПП«Латус» м.Харків (дрібнокристалічний порошок). В якості носія йодоформу застосовували 5% йодоформний бинт, приготований самостійно.

Адгезивні властивості клінічних ізолятів *Streptococcus mitis* під дією Декасану та Йодоформу, визначали за методикою В.І. Бриліс. Адгезивні властивості досліджуваних ізолятів оцінювали за індексом адгезивності мікроорганізмів (ІАМ), що враховує наступні критерії: при ІАМ ≤ 1.75 - мікроорганізми не проявляють адгезивність, при ІАМ 1,75-2,49 - мікроорганізми відносяться до низькоадгезивних, при ІАМ 2,50-4,0- мікроорганізми є середньоадгезивними, при ІАМ $> 4,0$ - мікроорганізми проявляють високі адгезивні властивості.

Враховуючи результати дослідження виявили, що клінічні ізоляти *Streptococcus mitis* згідно критеріїв ІАМ відносяться до високоадгезивних бактерій, але після дії антисептика Декасан показники ІАМ знижувалися. Тобто досліджуваний антисептичний препарат Декасан впливає на фактори патогенності, а саме адгезивні властивості клінічних ізолятів, зменшуючи їх. Показники ІАМ клінічних ізолятів *Streptococcus mitis* збільшувалися після дії Йодоформу. Це свідчить, що Йодоформ навпаки підсилює адгезивні властивості клінічних ізолятів, чим збільшує патогенність збудника.

Враховуючи наше дослідження, можливо зробити висновки, що антисептичні препарати по-різному впливають на адгезивні властивості стрептококів. Для стоматологів-хірургів такі дані можуть допомогти з

препаратом вибору для лікування та профілактики інфекційно-запальних постекстракційних ускладнень.

**Шасенко З. О., Лігоненко О. В., Ільченко В. І., Пікуль К.В.,
Прилуцький К. Ю.
Полтавський державний медичний університет м. Полтава**

ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ВУЗУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Освіта за своїм змістом, методами та формами є змінною, оскільки вона має реагувати на нові цивілізаційні виклики та сучасні реалії. Пандемія коронавірусу вже змусила всіх освітян адаптуватись та перелаштувати свою роботу на дистанційний режим. Війна в Україні вносить свої корективи у низку сфер життя, у тому числі і на освітній процес. Це нові виклики – руйнування закладів вищої освіти, вимушено переселені студенти та педагоги, які навчаються і працюють у нових для себе закладах по всій Україні та за її межами.

Керівництву вищих навчальних закладів зараз, як ніколи, важливо попри все підтримувати якість освітньої діяльності закладу. В умовах війни та постійних повітряних тривог складно дотримуватись сталого розкладу занять. Найбільш оптимальна та безпечна форма організації освітнього процесу для студентів в умовах воєнного стану — дистанційна або змішана у синхронному й асинхронному режимах. У цілому дистанційна освіта має стати більш інтерактивною, захопливою і такою, що спонукає до поглиблення знань, щоб надавати українським студентам конкурентні переваги.

Не дивлячись на війну, відстежувати навчальні досягнення студентів-медиків є дуже важливим та необхідним. Для цього викладачам варто розробити завдання для перевірки отриманих знань та навичок. Відстеження динаміки навчальних досягнень студентів надасть змогу педагогам вчасно діагностувати можливі освітні втрати та вчасно на них реагувати. Для діагностування освітніх втрат варто визначити пропущені теми, розробити завдання для оцінювання навчальних досягнень, проаналізувати результати. Після цього – розробити плани подолання освітніх втрат: колективні, групові або індивідуальні. Такі плани можуть включати самостійну роботу студента, консультації викладача, виконання завдань у групах.

Воєнні дії стали ще одним поштовхом для зміни принципів викладацького процесу. Викладачі ще раз усвідомили, що тепер їхня сила не

ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА ПСИХО-ЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	
Устенко Р.Л., Свінцицька Н.Л., Каценко А.Л.	101
КОНСТРУЮВАННЯ ОСВІТНОГО СЕРЕДОВИЩА КАФЕДР ВИЩОГО МЕДИЧНОГО ЗАКЛАДУ	
Федонюк Л.Я., Подобівський С.С.	103
ЕПІДЕМІОЛОГІЯ ІКСОДОВИХ КЛІЩІВ У ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ	
Филенко Б.М., Ройко Н.В., Старченко І.І., Проскурня С.А., Прилуцький О.К.	105
ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ ПАТОМОРФОЛОГІЇ ЗДОБУВАЧАМ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПЕДІАТРІЯ»	
Харченко Н.В.	107
ВСТУП ДО ГІГІЄНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	
Чумак Ю.В., Фаустова М.О., Лобань Г.А.	108
ЗМІНИ АДГЕЗИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ СТРЕПТОКОКІВ ПІД ВПЛИВОМ АНТИСЕПТИКІВ	
Шаєнко З.О., Лігоненко О.В., Ільченко В.І., Пікуль К.В., Прилуцький К.Ю.	110
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНОГО ВУЗУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Шарлай Н.М., Соколенко В.М., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Федотенкова Н.М.	111
СТАНДАРТИЗОВАНІ УЗАГАЛЬНЕНІ КРИТЕРІЇ ВИКЛАДАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Шарлай Н.М., Соколенко В.М., Єрошенко Г.А., Шевченко К. В., Юдіна К.Є.	114
МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ ЦІННОСТІ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	
Шевченко В.К., Мельник В.Л., Костиренко О.П.	118
МІСЦЕ САМООСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ	
Шепітько В.І., Борута Н.В., Стецук Є.В., Скотаренко Т.А., Левченко О.А., Данилів О.Д., Дубінін Д.С.	119
СТУДЕНТОЦЕНТРОВАНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ОБОВ'ЯЗКОВОГО КОМПОНЕНТА «ГІСТОЛОГІЯ, ЦИТОЛОГІЯ ТА ЕМБРІОЛОГІЯ»	
Шепітько В.І., Шерстюк О.О., Борута Н.В., Стецук Є.В., Тихонова О.О., Тарасенко Я.А., Левченко О.А.	122
МІЖДИСЦИПЛІНАРНА ІНТЕГРАЦІЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН	
Шепітько В.І., Вільхова О.В., Борута Н.В., Стецук Є.В., Скотаренко Т.А., М.В. Рудь	124